

1. Osmanlı Devleti doğu komşusu olan Safevi (İran) Devleti ile Anadolu hâkimiyeti için XVI, XVII ve XVIII. yüzyıllarda savaşlar yaşamıştır.

Aşağıda verilen Osmanlı padişahlarından hangisi döneminde İran ile herhangi bir savaş yaşanmamıştır?

- A) I. Selim B) I. Süleyman C) IV. Murat
D) II. Mahmut E) I. Ahmet

2. 1606'da Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan Zitvatorok Antlaşmasına göre:

- Savaşlar sırasında alınan Eğri, Kaniye ve Estergon Kaleleri Osmanlı'da kalacak.
- Avusturya'nın her yıl Osmanlı Devleti'ne ödemek zorunda olduğu yıllık vergi kaldırılacak ancak Avusturya savaş tazminatı ödeyecek.
- Avusturya arşidükü, protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılacak.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemeye devam etmiştir.
B) Osmanlı Devleti zararının bir kısmını telafi etmeyi başarmıştır.
C) Osmanlı Devleti, Avusturya'ya üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
D) Avusturya, Osmanlı Devleti karşısında bazı kazanımlar elde etmiştir.
E) İki devlet de sorunlarını barışçıl yollarla çözmeye gayret etmiştir.

3. Zitvatorok Antlaşması'na göre Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı padişahına denk sayılacaktır.

Bu duruma ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avusturya'nın yeni kurulmuş bir devlet olduğu
B) Avusturya'nın Osmanlı'dan daha kalabalık bir nüfusu olduğu
C) Avusturya'nın Osmanlı ile siyasi ilişkilerini kesmek istediği
D) Osmanlı'nın siyasi üstünlüğünü kaybettiği
E) Osmanlıların Avrupa'nın baskısı altında kaldığı

4. Tarihçi Hammer'e göre; Sadrazam Fazıl Ahmet Paşa kumandasındaki Türk ordusu kuşatma sırasında o derece kararlı ve azimli davranmıştı ki kalenin fethi gözle görülür hâle gelmişti. Kale komutanı Forgacs, çaresi kalmadığını anlayıp kuşatmanın 37. gününde teslim olma teklifinde bulundu. Avrupalılar, kalenin kısa sürede elden çıkışından o kadar çok etkilenmişlerdi ki; herhangi bir işte örnek kararlılık ve kahramanlık gösterildiğinde "Türk gibi kuvvetli" sözünü söylerlerdi.

Yukarıda bahsi geçen kale aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zerinvaz Kalesi
B) Zigetvar Kalesi
C) Uyvar Kalesi
D) Hotin Kalesi
E) Neograd Kalesi

5. Coğrafi Keşiflerle sömürgeler elde eden Avrupalı devletler zamanla birbirleriyle de rekabete girmiştir. **Bu süreçte Osmanlı Devleti aşağıdaki politikalarından hangisini izlemiştir?**

- A) Fetih politikası
B) Savunma politikası
C) Denge politikası
D) Rusya ile yakınlaşma politikası
E) İran ile yakınlaşma politikası

6. II. Osman (Genç), Lehistan'daki Hotin Kalesi kuşatması sırasında disiplinsiz davranan yeniçeriler sebebiyle Yeniçeri Ocağını kaldırmaya karar vermiştir.

II. Osman'ın bu davranışı aşağıdakilerden hangisini engellemeye yöneliktir?

- A) Taht mücadelelerinin yaşanmasını
B) Egemenlik anlayışının değişmesini
C) Yeniçerilerin Türkler arasından seçilmesini
D) Yenilik hareketlerinin devlet politikası haline getirilmesini
E) Savaşların kaybedilmesini ve toprak kaybının yaşanmasını

7. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında Vasvar Antlaşması ile sağlanan barış ortamı Avusturya'nın Protestan Macarları mezhep değiştirmeye zorlaması ile bozuldu. Macar ileri gelenlerinden Tökeli İmre, Avusturya'nın baskılarına karşı Osmanlı Devleti'nden yardım istedi. Sadrazam Fazıl Ahmet Paşa'nın ölümünden sonra sadrazam olan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa, IV. Mehmet'i ikna ederek hem Macarlar'ın yardım isteğini yerine getirmek hem de Orta Avrupa'daki Avusturya'nın gücünü kırmak için sefer düzenledi.

Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın bu sebeplerden dolayı düzenlediği sefer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Viyana Kuşatması B) Alman Seferi
C) II. Viyana Kuşatması D) Zigetvar Seferi
E) Irakkeyn Seferi

8. Avusturya ile 1606 yılına kadar süren savaşlar sonunda Avusturya'nın isteği üzerine imzalanan Zitvatorok Antlaşması'na göre;

- Eğri, Kaniye ve Estergon kaleleri Osmanlı Devleti'ne bırakılacak,
- Avusturya, Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödeyecek,
- Avusturya arşidükü Osmanlı padişahına eşit sayılacak maddelerinden hareketle, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti Balkanlardaki topraklarını kaybetmiştir.
B) Taraflar arasında bir daha savaş olmamıştır.
C) Avusturya'ya karşı siyasi üstünlüğümüz sona ermiştir.
D) İki devlet birlikte hareket etme kararı almıştır.
E) Osmanlı Devleti'nde taht kavgaları sona ermiştir.

9. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan;

I. 1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya hükümdarı Osmanlı vezir-i âzamına denk sayılacak,
II. 1606 Zitvatorok Antlaşması ile Avusturya hükümdarı protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılacak **antlaşma hükümleri dikkate alındığında Osmanlı-Avusturya ilişkileri hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

- A) Osmanlı-Avusturya ilişkilerinde çatışma yaşanmadığı
- B) İstanbul Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin güç kaybettiği
- C) Avusturya hükümdarını Osmanlı Devleti'nin belirlediği
- D) Siyasi dengelerin her zaman Osmanlı Devleti lehine geliştiği
- E) Osmanlı Devleti'nin Avusturya üzerindeki etkisini zamanla kaybettiği

10. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda Fransa'dan sonra İngiltere, Hollanda gibi birbiriyle anlaşamayan farklı ülkelere kapitülasyon vermiş, 28 Mayıs 1740'ta imzalanan antlaşmayla da Fransızlara verilen kapitülasyonları genişletmiştir. Bu antlaşmayla kapitülasyonlar sürekli hâle getirilmiş ve daha önce olduğu gibi hükümdarların saltanat süresiyle sınırlı olmaktan çıkarılmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Yabancı sermayenin Osmanlı ekonomisine girişi kolaylaşmıştır.
- B) Osmanlı toprakları hammadde kaynağı ve pazar hâline gelmiştir.
- C) Osmanlı Devleti ekonomide merkantilizm anlayışını benimsemiştir.
- D) Fransızlar, Akdeniz ticareti ve taşımacılıkta üstünlük elde etmiştir.
- E) I. Mahmud, halefleri adına da kapitülasyonları onaylamıştır.

11. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana Kuşatması'ndaki başarısızlığından yararlanmak isteyen Avrupa devletleri rekabet halinde olmalarına rağmen Papa'nın önderliğinde "Kutsal İttifak" adı altında birleşerek Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte mücadele ettiler. Osmanlıların aslında bütün Hristiyan dünyasını hedeflediğini söyleyen papa, Avrupa devletlerini kutsal bir çatı altında toplamayı amaçladı ve bunda da başarılı oldu.

Bu paragrafa göre Kutsal İttifak ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kutsal İttifakın kurulmasında Ortodoks kilisesi aktif rol üstlenmiştir.
- B) Osmanlı'yı Avrupa'dan atma fikri Avrupa devletlerini birleştirmiştir.
- C) Osmanlı Devleti Avrupalı devletlere karşı denge politikası izlemiştir.
- D) Avrupa devletleri için mezhep farklılıkları ittifak kurmalarına engeldir.
- E) Karlofça Antlaşması ile Kutsal İttifak savaşları sona ermiştir.

12. "Bağdat Fatih" ünvanı ile bilinen IV. Murat'ın Safeviler ile imzaladığı ve bugünkü Türkiye İran sınırını büyük ölçüde belirleyen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kasr-ı Şirin
- B) Amasya
- C) Nasuh Paşa
- D) Serav
- E) Ferhat Paşa

13. Lehistan, Bucaş Antlaşması ile Podolya'yı Osmanlı Devleti'ne, Ukrayna'yı Osmanlı egemenliğindeki Kazaklara bırakmıştır. Osmanlı Devleti daha sonra Avrupa devletleri ile yaptığı antlaşmalarda toprak kazanamamıştır.

Bu bilgiye göre Bucaş Antlaşması'nın en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti, batıda son kez toprak kazanmıştır.
- B) Lehistan, Osmanlıların üstünlüğünü kabul etmiştir.
- C) Osmanlı Devleti, askeri yönden güçlüdür.
- D) Osmanlı Devleti, siyasi açıdan etkilidir.
- E) Osmanlı Devleti, diplomaside eşitliğe önem vermektedir.

14. Aşağıdakilerden hangisi duraklama döneminde İran'la yapılan antlaşmalardan biri değildir?

- A) Nasuh Paşa
- B) Kasr-ı Şirin
- C) Ferhat Paşa
- D) Serav
- E) Amasya

15. Osmanlı-Safevi ilişkilerinin bozulmasının temelinde yatan sebepler askerî, siyasî, dinî boyutları ile değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi bu kapsamın dışında kalır?

- A) Safevi Devleti'nin Şiilik propagandası yapması
- B) Tarafların Anadolu'da üstünlük kurma mücadelesi
- C) Orta Doğu-Orta Asya ticaret yolu bağlantısının kesilmesi
- D) Safevi Devleti'nin Osmanlı Devleti'nin aleyhine ittifaklara girmesi
- E) Safevi Devleti'nin Akkoyunlu mirasına sahip çıkmak istemesi

16. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin 18. yüzyılda izlediği dış politika ilkelerinden değildir?

- A) Avrupa'nın önemli merkezlerine büyük seferler düzenlenmiştir.
- B) 18. yüzyılın ilk yıllarında kaybettiği toprakları geri alma siyaseti izlemiştir.
- C) Batılı devletlere karşı diplomasiyi öne çıkaran barışçıl bir politika izlemiştir.
- D) Avrupa ülkelerindeki gelişmelere ayak uydurmaya çalışmıştır.
- E) Avrupa ülkelerinde geçici elçilikler açılmıştır.

17. Aşağıdakilerden hangisi II. Viyana Kuşatmasının sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Askeri ve psikolojik üstünlük Avrupalıların eline geçmiştir.
- B) Avrupalılar, Osmanlılara karşı Kutsal İttifak kurmuşlardır.
- C) Karlofça Antlaşması imzalanmıştır.
- D) Avrupa'dan Türklerin geri çekilişi başlamıştır.
- E) Osmanlı Duraklama Dönemi'ne girmiştir.

18. Aşağıdakilerden hangisi Karlofça Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti Kazaklar üzerindeki egemenlik haklarını kaybetmiştir.
- B) Protestan Macar halkı Katolik Avusturya'nın hâkimiyetine girmiştir.
- C) Avusturya Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma fırsatı elde etmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa egemenliği sona ermiştir.
- E) Osmanlı Devleti, Fransa'nın yerine Almanya ile yakınlaşmaya başlamıştır.

19. Avusturya, Malta, Lehistan, Venedik ve Rusya 1683'te güçlerini birleştirerek Kutsal İttifak'ı oluşturmuştur. Kutsal İttifak ile Osmanlı Devleti arasında 1699'a kadar yaşanan savaşlardan Osmanlı Devleti yenik çıkmış ve geniş oranda toprak kaybetmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupalılar askerî teknoloji alanında gelişmişlerdir.
- B) Osmanlı Devleti mevcut sınırlarını korumuştur.
- C) Osmanlı Devleti çeşitli ittifakların içinde yer almıştır.
- D) Avrupa Devletleri arasında mezhep birliği sağlanmıştır.
- E) Kutsal İttifak ile hakimiyet mücadeleleri yaşanmıştır.

20. II. Viyana Kuşatması, Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya karşı ilk büyük mağlubiyeti olmuştur. Birçok cephede devam eden savaşlar sonucunda Karlofça ve İstanbul Antlaşmaları ile miri, mukataa toprakların ayrıcalıklarını malikâne olarak ele geçiren ayan ve eşraf kesimi, Anadolu ve Rumeli'nin çoğu bölgelerinde merkezî yönetime karşı bağımsızlık sayılabilecek siyasi egemenlik sahaları oluşturdular.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti içinde bazı imtiyazlı çevreler mevcuttur.
- B) Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Avusturya ile mücadele etmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesi sarsılmıştır.
- D) Yenilgiler devletin iç dinamiklerini olumsuz etkilemiştir.
- E) Rusya Osmanlı Devleti için tehlike olmaktan çıkmıştır.

21. "Lehistan, Osmanlı Devleti'nin XVI. ve XVII. yüzyıllarda mücadele ettiği devletlerden birisidir. Ancak XVII. yüzyılın ortalarından itibaren, Rusya'nın doğudan, İsveç'in de kuzeyden Lehistan'a saldırması üzerine, Osmanlı Devleti, bu devletlere karşı Lehistan'ı destekleme politikası izlemiştir."

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Lehistan politikası değişikliğinin sebeplerindendir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Lehistan'ın içişlerine karışmak istemesi
- B) Lehistan'ın Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi
- C) Rusya'nın Lehistan'a karşı Osmanlı Devleti ile ittifak kurması
- D) İsveç'in Lehistan toprakları için Rusya ile mücadele etmesi
- E) Değişen siyasi rekabet içerisinde güçler dengesinin değişmesi

Her soru 5 puandır. Son soru jokerdir.

www.sosyalciniz.net

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	D	C	C	E	C	C	E	C
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	A	E	C	A	E	E	E	E
21									
E									

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net

